

Sygn. akt VIII Ka 448/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Wiesławy Sawośko-Grębowskiej

po rozpoznaniu w dniu 04 lipca 2013 roku

sprawy K. Ś.

oskarżonego o czyn z art. 244 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 03 kwietnia 2013 roku, sygnatura akt III K 190/13

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

A. orzeczoną w punkcie I. części dyspozytywnej wyroku karę pozbawienia wolności obniża do 8 (osiem) miesięcy;

B. uchyla punkty II. i III. części dyspozytywnej wyroku.

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180,- złotych (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty za obie instancje i obciąża kwotą 70,- (siedemdziesiąt złotych) z tytułu pozostałych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

K. Ś. został oskarżony o to, że:

w dniu 9 listopada 2012 r. w (...), powiatu (...) kierował samochodem ciężarowym (...)nr rej. (...)wraz z naczepą (...)nr rej. (...), czym nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Łukowie sygn. akt II K 123/08 zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, obowiązującego od 17.05.2010 r. do 17.05.2015 r.;

tj. o czyn z art. 244 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 03 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt III K 190/13 oskarżony K. Ś. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 244 k.k. został skazany na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono oskarżonemu na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata.

Na mocy art. 71 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych.

Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 260 (dwieście sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami postępowania w kwocie 90 (dziewięćdziesięć) złotych.

Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. apelację od powyższego orzeczenia wniósł prokurator, zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego K. Ś..

Powołując się na powyższe zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu K. Ś. kary pozbawienia wolności w wysokości 1 roku pozbawienia wolności, polegającą na zawieszeniu jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, podczas gdy mając na uwadze postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, uprzednią karalność, postępującą demoralizację, brak poszanowania dla norm ustanowionego prawa uznać należy, iż brak jest pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec K. Ś., będącej warunkiem zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, a orzeczona wobec niego kara z warunkowym jej zawieszeniem nie jest w żadnej mierze wystarczająca dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie rozstrzygnięcia dotyczącego warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec K. Ś. kary pozbawienia wolności.

Na rozprawie odwoławczej w dniu 04 lipca 2013 roku prokurator uzupełnił wniosek apelacyjny dodatkowo żądając uchylenia rozstrzygnięcia odnośnie kary grzywny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że w świetle materiału dowodowego wina oskarżonego i okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości. W tym zakresie Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia, czemu dał wyraz w uzasadnieniu orzeczenia.

Z trafnością zarzutu rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.) mamy do czynienia wówczas, gdy wymierzona kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w odczuciu społecznym jest karą „niesprawiedliwą”. Cechę rażącej niewspółmierności posiada również kara, która nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do osoby skazanej (vide m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., OSNKW 1985, Nr 7-8, poz. 60 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., OSNKW 1991, Nr 7-9, poz. 39).

Rację ma rzecznik oskarżenia wskazując, iż kara orzeczona wobec oskarżonego K. Ś. charakteryzuje się rażącą niewspółmiernością, u której podstaw leży skorzystanie przez Sąd I instancji wobec tego sprawcy z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Podstawową przesłanką warunkowego zawieszenia wykonania kary (w tym kary pozbawienia wolności) jest pozytywna prognoza kryminologiczna, wyrażająca się w przekonaniu sądu, że jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa (art. 69 § 1 k.k.). Prognoza taka winna uwzględniać przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa (art. 69 § 2 k.k.).

Należy zgodzić się z apelowującym, iż w przypadku K. Ś. przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej i uznanie tym samym, że spełniła się przesłanka do zastosowania w/w środka probacyjnego, jest nieuprawnione.

Przede wszystkim zdecydowanie na niekorzyść oskarżonego przemawiają jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia, a w szczególności uprzednia karalność sądowa, w tym za przestępstwo niestosowania się do orzeczonych środków karnych.

O ile sam fakt uprzedniej karalności nie jest formalną przeszkodą do zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, o tyle okoliczność ta musi być brana pod uwagę przy ocenie celowości orzekanej kary. Nie sposób bowiem przyjąć – jak uczynił to Sąd I Instancji – iż orzeczenie kary o charakterze „wolnościowym” nakłoni oskarżonego do przestrzegania prawa (spełni swoje cele zapobiegawczo – wychowawcze) w sytuacji, gdy sprawca ten nie wykorzystał uprzednio otrzymanych szans poprawy swojego zachowania i w dalszym ciągu, w tożsamy sposób, lekceważy obowiązujący porządek prawny (nie stosuje się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Łukowie o sygn. II K 123/08 środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych do dnia 17 maja 2015 r.). Nie należy tracić z pola widzenia, że K. Ś. był trzykrotnie karany sądowo (k. 81-82). Pierwszym z wydanych w stosunku do tego sprawcy wyroków (Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 22 września 2009 roku w sprawie o sygn. akt II K 123/08) za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Kolejnym wyrokiem Amtsgerichtu Kassel w sprawie o sygn. S 640 Js 45311/10270 Cs De-PL- NOT 00000118 462 za uchylenie się od opodatkowania na podstawie § 270 ust. 1 nr 1, § 369 ust. 1 nr 1 ustawy podatkowej został skazany na 5 stawek dziennych grzywny po 26 euro. Co najistotniejsze wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie z 16 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. II K 976/11 za przestępstwo z art. 244 k.k. został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. Oskarżony, mimo orzeczonego mu wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 16 lutego 2012 r. o sygn. II K 123/08 środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych kierował w dniu 18 sierpnia 2011 r. w Rzeszowie pojazdem mechanicznym. Po półtora roku od wydanego wyroku odnośnie niestosowania się do orzeczonych środków karnych - oskarżony, mając nadal obowiązujący zakaz do 17 maja 2015 r., po raz kolejny prowadził pojazd mechaniczny w postaci samochodu ciężarowego marki (...)wraz z naczepą, zapominając że czyni to w okresie próby, będąc skazanym za złamanie zakazu sądowego.

Oskarżony miał pełną świadomość kolejnego rażącego naruszenia prawa oraz wszelkich konsekwencji z tym związanych. Fakt popełnienia podobnego przestępstwa do tego, za które kilkanaście tygodni wcześniej został skazany świadczy, że nie ma on woli przestrzegania porządku prawnego, a orzeczona wcześniej kara z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie spełniła założonych celów, nie zmobilizowała oskarżonego do postępowania zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi i porządkiem prawnym. Oskarżony pomimo orzeczonego wyroku, w dalszym ciągu porusza się pojazdami mechanicznymi, w tym, co zasługuje na szczególne potępienie, samochodami ciężarowymi. Rację ma skarżący, że z okoliczności sprawy wynika, iż oskarżony mając świadomość swego niezgodnego z prawem zachowania, czynił próby uniknięcia odpowiedzialności karnej. Był przygotowany na ewentualną kontrolę, gdyż w trakcie przekraczania granicy okazał dokument uprawniający do prowadzenia pojazdów, należący do brata. Po raz kolejny trafnie zauważył rzecznik oskarżenia, że od zawodowego kierowcy, poruszającego się samochodami ciężarowymi, wymaga się wyjątkowej ostrożności i przestrzegania prawa ruchu drogowego.

Powyższe okoliczności wskazują jednoznacznie na to, że oskarżony K. Ś. ma problem ze zrozumieniem naganności swego postępowania wykazując postępującą demoralizację. W tej sytuacji nie sposób mówić o pozytywnej prognozie kryminologicznej w stosunku do tego sprawcy. Wprost przeciwnie, jedynie kara izolacyjna może skłonić go do refleksji nad swoim postępowaniem.

Dlatego orzeczono jak w sentencji niniejszego wyroku obniżając oskarżonemu K. Ś. karę pozbawienia wolności do 8 miesięcy oraz uchylając punkty II i III części dyspozytywnej wyroku. Dodać przy tym należy, że w związku z uchyleniem rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności uchylono również ściśle z nim

związane orzeczenie o wymierzonej oskarżonemu karze grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogłyby mieć wpływ na treść wyroku w zaskarżonej części, kara 8 miesięcy pozbawienia wolności w wymiarze bezwzględny jest adekwatna m.in. do stopnia winy i społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu i mieści się z całą pewnością w granicach sądowego uznania.

O opłatach za obie instancje Sąd orzekł na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), zaś o pozostałych kosztach procesu na mocy art. 634 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Koszty procesu w kwocie 70 złotych obejmują opłatę z tytułu kosztów poniesionych za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (art. 618 § 1 pkt 10 k.p.k.) oraz z tytułu kosztów doręczeń wezwań i innych pism (art. 618 § 1 pkt. 1 k.p.k.). Opłata za kartę karną została ustalona zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz.U. 2003 r., Nr 151, poz. 1468 ze zm.). Opłata za każdą kartę karną wynosi 50 złotych. Jeśli chodzi o wskazane koszty doręczeń, zostały one naliczone w oparciu o § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U. 2003 r., nr 108, poz. 1026 z późn. zm.), stosownie, do którego ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism wynosi w każdej instancji w postępowaniu sądowym po 20 zł, niezależnie od liczby doręczonych pism.